

Årsmelding 2019 for DNT Valdres

Styrets sammensetning

Gjeldende fra årsmøte 18.mars 2019

Leder: Merethe Lundene

Nestleder: Trond Vatn

Styremedlem/sekretær/Barnas turlag: Ina Syversen

Styremedlem/web: Jørgen Wangensteen

Styremedlem/redaktør: Tor Harald Skogheim

Styremedlem/kasserer: Steinar Kvåle

Styremedlem/turkoordinator: Torkjell Haugen

Styremedlem: Ann Kristin Nysveen

Vara: Svein Helge Skinnes

Vara: Mads Wangensten

Styremøter

7 styremøter ble avholdt i 2019: 7.januar, 2.april, 27.mai, 12. august, 13. september, 14. oktober og 2. desember.

Medlemmer

For første gang siden DNT Valdres ble opprettet har vi en nedgang i antall medlemmer, ned fra 1025 i 2018 til 1009 medlemmer i 2019. Det er ingen stor nedgang – og det er mange andre medlemsforeninger som har hatt en nedgang siste år. DNT totalt har en økning i medlemstallet, men økningen er mindre enn i de siste årene.

Vi ser at nedgangen er størst blant de aller yngste. Antall medlemmer under 10 år har gått ned med 23. Samtidig har antall medlemmer over 70 år økt med 21. Da må vi faktisk ha en del nye medlemmer i relativt høy alder – det er ikke tilstrekkelig forklaring at et stort antall som var 69 år i 2018 har fylt 70 i løpet av året. Median alder er gått opp med ca. 1 år og er nå 51 år for kvinner og 52 år for menn.

Følgende tabell viser fordelingen av medlemmene etter kommune:

	Etne-	Nord-	Sør-	Øystre	Vestre	Vang	Utenfor	Totalt
--	-------	-------	------	--------	--------	------	---------	--------

	dal	Aurdal	Aurdal	Slidre	Slidre		Valdres	
Medlemmer 2018	30	360	108	224	122	123	58	1025
Medlemmer 2019	25	363	100	193	110	126	92	1009
Endring 2018-2019	-5	+3	-8	-31	-12	+3	+34	-16
% av befolkn 2019	1,9 %	5,6 %	3,4 %	6,0 %	5,2 %	8,0 %	-	5,8 %

Vi ser at det er betydelige forskjeller mellom kommunene.

Kvinneandelen er omtrent som i 2018, dvs. på vel 55 %. Det innebærer at det er 103 flere kvinner enn menn i foreningen.

Eksterne møter m.v.

Styret har i 2019 vært representert ved følgende møter, konferanser m.v.:

Utenfor Valdres

- Forum for Natur og Friluftsliv (FNF): 13. mars, 25. april, 12.juni, 9. oktober og 17. desember
- 4. april: Internsamling for naturforvaltning hos DNT sentralt
- 7-9. juni: DNT Landsmøte i Svolvær
- 3. september: Rådgivende utvalg Langsua, Segalstad bru
- 25-26. oktober: Styreledersamling DNT på Hamar
- 28. oktober: Oppsummeringsmøte med DNT Oslo og omegn ad de rutene vi har overtatt
- 9. november: Regionmøte (Innlandet) på Ringebu
- 9. november: Hyttedriftsseminar hos DNT sentralt

I Valdres

- Fjellgrensenettverket i Valdres: 8. januar, 4. mars, 24. juni, 20. august, 2. september og 29. oktober
- Nord-Aurdal Utvikling: 14. mai, 13. juni og 12. November
- Nord-Aurdal kommune – kartlegging friluftsliv: 5. april
- Næringsdag Visit Valdres: 5. juni
- Åpent møte om Langsua i Rådhuset, Fagernes: 22. august
- Valdres Friluftsråd: 10. september

Årsmøte for 2019

18. mars 2019 var det årsmøte i DNT Valdres. Det var 27 fremmøtte til Valdres videregående skole. Før årsmøte fikk vi et bildeforedrag ved Tor Harald Skogheim med temaet «Skieventyr i Valdres, også utanfor løypene».

Høstmøte (medlemsmøte)

Generalsekretæren i DNT og vandrerpresten i Vang var trekkplaster da DNT Valdres inviterte til høstmøte. Rundt 50 møtte opp på Valdres videregående skole.

Styreleder orienterte kort om aktiviteten i år, om kurs, dugnader og mellom 70 og 80 avvikla turer. Om et aktivt engasjement med uttaler i flere friluftslivspolitiske saker, blant annet rundt vindmøller og om fjellgrense for hyttebygging. Videre inviterte hun flere til å melde seg til dugnadshjelp med rydding og merking av ruter.

Så overtok Dag Terje Solvang, som i fjor høst ble ny generalsekretær i DNT, "verdas kjekkaste jobb", som han selv sa. Solvang fortalte engasjert om det enorme frivillige arbeidet i DNT, som årlig utgjør nesten 900.000 dugnadstimer. Han orienterte om veivalga framover, der stikkorda i år er mangfold og inkludering, neste år er det bærekraft, i 2021 kortreist friluftsliv, og i 2022 om frivillig-arbeidet.

Etter en kort pause var det klart for bildeforedraget "Å gå rikare vidare", ved Ingebjørg Vik Laugaland. Hun er sogneprest i Vang, men har langt mer enn teologi i bagasjen, blant annet klatrekurs, brekurs og turleierutdanning. Dette bruker hun aktivt i foretaket vandrarpresten.no, der hun tilbyr "tur med mening", teambuilding, foredrag samt visser til fjells.

- Eg opplevde tidleg som turleiar i DNT at mange hadde behov for å prate, at samtalen var like så viktig som sjølve turen frå A til B, og dette er berande i opplegga mine, sa hun.

Til slutt i møtet var det trekning av flotte premier i Kremtoppjakten, som hvert år har blitt gitt av Sport 1 på Leira.

Høstmøte for seniorgruppa

22.november ble høstmøte for seniorgruppa avholdt på Scandic Valdres, med 16 ivrige turgåere.

Først ble det orientert om arbeidet i seniorgruppa og videre om turene som ble gjennomført. Det ble gjennomført 3 skiturer, 2 sykkelture og 14 fotturer. I alt gjennomførte vi 19 turer, av de var det en 2-dagarstur i Aurlandsdalen og en tre-dagers tur på Hardangervidda. 155 personer med på turene i tillegg til turlederne. I gjennomsnitt var det 8 deltagere pr. tur. Vi måtte avlyse to skiturer på grunn av lite snø og en fottur til Kalvedalen på grunn av anleggsarbeid på demningen der.

Deretter ble det vist bilder fra turene. Til slutt orienterte vi om turplanene for 2020.

Turledersamling

Den årlige turledersamlingen ble denne gang lagt til vakre Syndin, hvor vertskapet på Syndinstøga sørget for å ivareta oss på en meget god måte.

Hele 18 stykker hadde tatt seg tid til å være med på årets samling, en samling som både gir faglig påfyll og sosialt samvær.

Årets tursesong ble oppsummert, og styret ga nyttig informasjon. Førstehjelp var tema for den faglige biten, og med dyktig instruktør fra ambulansetjenesten i Valdres ble det først informert, og etter hvert praktisk øving på HLR (hjerte/ lungeredning) og førstehjelp ved bruddskader.

Arbeidet med neste års turprogram ble også startet. Allerede nå kan vi avsløre at det også neste år blir mange flotte turer i vår fantastiske natur, slik som Onsdagssnerten, et nytt turkonsept som vi prøver ut i 2020.

Tinderangler (medlemsblad)

Som vanlig: 2 utgaver, hver på 64 sider. En tidlig i mars 2019 og en i oktober/november 2019.

Infrastruktur, stimerking og dugnad

Det har vært mye arbeid med å få oversikt over de rutene vi overtok fra DNT Oslo og omegn og ikke minst gjennomgang av rutene for å kartlegge status, utføre vedlikehold og planlegge videre dugnadsinnsats. Takk til Gry Hege, Kristin, Bjørn Vegar, Geir og Hans. Vi har nå på plass rodeansvarlig for disse rutene.

I tillegg har det fortsatt vært arbeid på Stølsruta i Valdres. Takk til Arne og Vestre Slidre fengsel som har ivaretatt sine roder. Vi benyttet deler av Stølsruta som praksisfelt for merkekurset og har hatt en dugnadshelg 7. og 8 september, riktignok med få deltakere, men vi fikk utført det vi hadde tenkt oss. Ina har også vært på utallige turer med merkearbeid på Stølsruta.

Sørre Hemsing har lagt ned som overnattingssted og det jobbes med å finne alternativer i Vang. Det arbeides også med planer for etablering av en gapahuk ved Flikja, først og fremst som en styrking av overnattingsmulighetene der.

Det mangler skriftlige avtaler med en del grunneiere langs Stølsruta, dette må vi jobbe med i 2020.

Stølsruta vil også snart komme i vedlikeholdsfasen, og det vil bli jobbet med å få på plass rodeansvarlige der det mangler.

DNT Valdres har aktivt gått ut for å forsterke dugnadsgruppa for å kunne holde ved like infrastrukturen vi nå har opparbeidet oss. Det har vært en artikkel i Valdresmagasinet, to omtaler i Tinderangler 2019 utgave 2 og poengtert på medlemsmøter. I tillegg flere direkte henvendelser og nyheter på heimeside og facebook.

Styret har bestemt at vi gjennomfører et merkekurs hvert år, som er en fin måte å rekruttere frivillige på.

Friluftspolitik, uttalelser m.m.

Som nevnt i fjorårets årsmelding sluttet DNT Valdres seg 28. mai 2018 til Forum for Natur og Friluftsliv. Dette ble gjort etter en lengre prosess der vi satte klare forutsetninger for vår deltakelse. I årsmøtet for FNF Oppland 13. mars 2019 ble Trond Vatn valgt inn som en av tre styremedlemmer. I tillegg er Naturvernforbundet og Oppland Jeger og Fisk representert i dette styret.

Arbeidet med FNF har vært todelt – dels arbeid med høringsuttalelser og dels ordinært styrearbeid. Vi har i stor grad valgt å skrive våre egne høringsuttalelser framfor å delta i fellesuttalelser fra FNF. I samarbeid med DNT Gudbrandsdalen deltok – og bidro vi til en fellesuttalelse om mulige **planer for vindkraft** i et område vest for midtre deler av Gudbrandsdalen. DNT Valdres deltok for øvrig også

ved et arrangement – som ett av over 100 arrangementer over hele landet - “vardebrenning mot naturødeleggende vindkraft” på Kviteberg ved Fagernes 8. oktober.

Vi har utarbeidd og sendt inn høringsuttalelser om Forvaltningsplan for Langsua og Catskiing 2 steder i Vang kommune.

Når det gjelder **forvaltningsplanen for Langsua** uttalte vi innledningsvis at det er rom for økt bruk av områdene for både for beitenæring, jakt og fiske – og for det enkle friluftslivet. Vi hadde kritiske merknader til bestemmelser om søknadsplikt for organisert ferdsel (omfatter både fellesturer og turmål/turkasser) utenom et svært begrenset sti- og løypenett. Stinettet i forvaltningsplanen omfatter i utgangspunktet bare hovedforbindelsene og ikke kjente topper som eksempelvis Djuptjernkampen, Reinehamaren, Svarthamarknatten og Skriulægerknatten. Vår oppfatning er at sti- og løypeplanen bør omfatte det aller meste av stier og løypetraseer som er i bruk. Vi påpekte også at enkel rydding og vedlikehold av stier som er i bruk, bør kunne finne sted uten at det krever tidkrevende saksbehandling fra nasjonalparkstyret.

Både DNT sentralt og DNT Valdres har tidligere avgitt uttalelser mot etablering av en prøveordning for «**catskiing**» (transport av skiturister med beltevogn, oftest fra et etablert alpinanlegg, videre i utmarksterrang til et utgangspunkt høyere opp for skikjøring derfra og ned igjen). Problemstillingen ble aktualisert i 2019 da det ble lansert planer om slike ordninger i Vang kommune, både i Tyin/Filefjellsområdet og på Slettefjell. DNT Valdres har sendt høringsuttalelser om dette i to runder – først i forbindelse med spørsmålet om kommunen skulle akseptere slike tiltak, dernest til et konkret forslag til kommunal forskrift. DNT Valdres er sterkt kritisk til dette og blant annet har vi pekt på at kommunen selv har karakterisert de aktuelle områdene som «svært viktige friluftslivsområder» og at det er en fare for at dette vil representere en uthuling av lov om motorferdsel i utmark. I forbindelse med forskriften pekte vi på at det er behov for tilsyn for å unngå brudd på bestemmelsene – også ved at aktuelle traseer kan bli brukt av andre til ulovlig snøskuterkjøring.

DNT Valdres har deltatt i nettverket for etablering av **fjellgrenser i Valdres** gjennom hele 2019. Vi anser det viktig at dette temaet inngår i arbeidet med arealplaner i våre kommuner. Helst hadde vi sett at det ble utarbeidd regionplaner for fjell- og utmarksområdene på tvers av kommunegrensene. Da er det behov for bevisstgjøring av både allmenheten, planleggere og politikere slik at hyttebygging og andre utbyggingstiltak i mer uberørte områder begrenses og gjøres på en måte som er minst mulig til skade for friluftsliv og naturopplevelser. Nettverket ønsket å få fokus på dette i forbindelse med kommunevalget og det ble arrangert et stort folkemøte om saken på Fagernes 2. september.

Heimeside/Facebook

Facebooksida vår hadde ved utgangen av 2019 over 3500 følgere. Det er fortsatt heimesida som er grunnpilaren i vår informasjonskanal i tillegg til Tinderangler. Men facebook benyttes aktivt til å linke artikler fra heimesida, både påminnelser om kommende turer og aktiviteter, turrapporter og andre nyheter.

Aktivitetsoversikt DNT Valdres 2019

Årets turprogram hadde 68 turer på programmet og med flere DNT Ung turer som ikke var klar da programmet gikk i trykken ble det over 70 turer totalt. Vi har også i år hatt et variert turprogram for

et bredt publikum. Imidlertid så ser vi at mange av våre vinterturer har blitt avlyst grunnet fare for snøskred, gjelder randonee-turer, og dårlig vårsnø for vårskiturene. Også manglende deltagelse har vært en årsak til avlysning. Det har vært en liten nedgang i snittet på hver tur, som i år ble liggende på i underkant av 11 pr tur, mot 12 i forrige år.

Aktivitetsoversikt for hovedlaget

Det var planlagt tjuefire aktiviteter, elleve ble avlyst.

DATO	TURMÅL	Deltagere
3.feb	Kom deg ut - dagen, Skitur, Skardåsen	Avlyst
19.feb	Måneskinnstur Skardåsen, ski	4
24.mar	Skitur til Tapptjerndalen, Nord-Aurdal	Avlyst
30.mar	Randonee Mugnetinden, Vang	Avlyst
30-31.mar	Raudalen/Tomashelleren, Vang	Avlyst
6.apr	Randonee Skørnsnøse, Vang	Avlyst
16.jun	Padletur, Aurdalsfjorden, Nord-Aurdal	Avlyst
28.jun	Fønhusgamma, Øyvasshøgda, Sør-Aurdal	70
30.jun	Kvitehovd - kremtopp, Vestre Slidre	4
5-7.jul	Yoga og turer med base på Merket	8
6. jul	Fjellsporttur Torfinnstraversen	4
13. jul	Fjellsporttur Uranosryggen	6
14.jul	Skjøld - kremtopp, Vang	19
3.aug	Stølsruta Nøsen - Jaslangen med stølsbesøk	3
5-9.aug	Stølsruta, Nord Aurdal-Vestre Slidre-Vang	Avlyst
11.aug	Kjerringkjeften, Veslehødn & Storehødn	Avlyst
13.aug	Kajakktur på Yddin, Øystre Slidre	Avlyst
18.aug	Nystølvarden, Gol	2
23-25.aug	Smak av stølsliv, Olestølen	Avlyst
24.aug	Synshorn og Fagerdalen - kremtopp, Vang	13
25-30.aug	Perler i Jotunheimen, Lom/Luster/Årdal	4
1.sep	Kom deg ut-dagen, Skaget - kremtopp	4
8.sep	Svarteknipa Skyrifjellet, Vang	4
7/8.Des	Førejulstur, Valdresflya Øystre Slidre	Avlyst

Aktivitetsoversikt for Barnas Turlag

Det var planlagt tretten aktiviteter, fire ble avlyst.

DATO	TURMÅL	Deltagere
3.feb	Kom deg ut - dagen, aking/mat på bål	32
3.feb	Kom deg ut - dagen, skøytedag på Skutemobanen	65
17.mar	Aking, ski og bål, Nord-Aurdal	15
7.apr	Akedag, Åsemyra, Sør-Aurdal	Avlyst
15.jun	Makalaus - kremtopp, Nord-Aurdal/Sør-Aurdal	4
22.jun	Smørlifjell, Nord-Aurdal	9
24.jun	Flåteferd på Begna under Fønhusdagene	30

28.jun	Tacofredag i gapahuken på Leira, Nord-Aurdal	14
16.aug	Overnatting i hengekøye/gapahuk, Nord-Aurdal	Avlyst
21.aug	Mat på bål- og blåbærtur i Aurdal, Nord-Aurdal	9
24-25.aug	Miniekspedisjon Spåtind, Etnedal	11
1.sep	Kom deg ut-dagen, Makalausfjellet, Sør-Aurdal	4
7.sep	Goaren, Etnedal	Avlyst
31.okt	Alternativ Halloween, Nord-Aurdal	Avlyst

Aktivitetsoversikt for Seniorgruppa

Det var planlagt tjuetre aktiviteter, tre ble avlyst

DATO	TURMÅL	Deltagere
22.jan	Måneskinnstur på Kruk, gåtur	8
12.feb	Skitur i oppkjørte løyper, Vaset	14
1.mar	Skitur utenfor alfarveg på Skardåsen, Nord-Aurdal	5
15.mar	Skitur Tansbergrunden, Øystre Slidre	8
9.apr	Skitur Store Nuten, Øystre Slidre	7
24.apr	Mugna, Vang	Avlyst
27.apr	Vårskitur i Øvre Heimdalen, alternativt 3. mai	Avlyst
14.mai	Vardeberget, Nord-Aurdal	12
21.mai	Sykkeltur Fagernes - Bjørge t/r, Nord-Aurdal	14
25.mai	Kalvedalen, Vang	Avlyst
28.mai	Fodnesåsen, Nord-Aurdal	16
11.jun	Ranheimsåsen, Nord-Aurdal	16
18.jun	Køltjern, Ranheimsbygda, Nord-Aurdal	15
2.jul	Falken i Tisleidalen, Nord-Aurdal	13
9.jul	Fagerdalen, Vang	9
29-30.jul	Aurlandsdalen, Aurland	12
13.aug	Gjendesheim Hamnhåmåren	6
17.aug	Sykkeltur Stølsvidda, Nord-Aurdal	2
19-21.aug	Hardangervidda, Hol	11
27.aug	Bessheim - Bessvatnet - Russvatnet, Vågå	12
3.sep	Melbyfjellet, Øystre Slidre	4
10.sep	Mugnetind, Vang	3
8.okt	Fagernes - Ranheimsbygda, Nord-Aurdal	4

Aktivitetsoversikt for DNT Ung

DNT Ung hadde planlagt fem aktiviteter, ingen ble avlyst!

DATO	TURMÅL	Deltagere
3.mar	Airboarding, Beitostølen kl 1630, Øystre Slidre	8
23-24.mar	Skitur med overnatting på Sulebu, Vang	5
31.aug-1.sep	Teltur Skardåsen	3
01.okt	Ål klatrepark	6

12.13.okt	Hyttetur Vassfaret	5
-----------	--------------------	---

Vang Turlag

Det var planlagt fem aktiviteter, to ble avlyst.

DATO	TURMÅL	Deltagere
3.feb	KDU-dagen, Eggeåsen	27
23.mar	Rundtur ved Grindafjell, Vang	Avlyst
27.apr	Vårskitur Rasletinden, Vang	Avlyst
16.jun	Vettisfossen, Årdal	5
1.sep	Gamle årdalsvegen, 1000-meteren i Årdal	4

Kremtoppjakten 2019

Årets topper var nok ikke alle like kjente som mange av de tidligere signaturtoppene som vi har hatt med før. Likevel var det mange som gjennom sommeren hadde funnet frem til årets topper. Nesten 11 000 glade og fornøyde kremtoppsamlere hadde skrevet seg inn i bøkene i år. Dette er riktignok en solid nedgang fra året før, men dette var noe vi hadde tatt med i betrakningen da vi valgte nye og mer ukjente topper. Noe av hensikten var å finne topper som ikke alle har vært på før, dette for å bli bedre kjent med det flotte og mer ukjente perlene i Valdres. Tallet over de som har registrert så mange topper at de kunne hente en flott turkopp med bildet av Skaget var likevel omkring det samme som tidligere år, 160 stykker. Synshorn var den toppen med flest registreringer, nesten 3 000 hadde skrevet seg inn der. Slik sett er vi godt fornøyd med årets Kremtoppjakt. Samtidig vil vi rette en takk til alle faddere for de tolv toppene for hva de her bidratt med av frivillig innsats for å få dette i havn, og ikke minst til turistkontoret på Fagernes som deler ut koppene til de som har klart det antall kremtopper som kreves.

Toppene som var med i år var: Djuptjernkampen, Hoksetberget, Jomfruslettfjellet, Kvithøvd, Langeberget, Makalaus, Nøsakampe, Skaget, Skjøld, Skriulægerknatten, Synshorn og Østre Rasletind.

Kurs 2019

Det ble gjennomført 5 kurs i 2019:

- 1.-3 mars og 15.-17. mars: Skredkurs Alpint
- 25.-26- mai: Ambassadør og grunnleggende turlederkurs
- 15. juni - 16. juni: Merkekurs, teori på Brennabu og praksis på Stølsruta ved Nøsen
- 18. - 20.juni: Merkekurs for Slidreøya fengsel. Teori på Slidreøya og praksis på Stølsruta fra Nøsen til Jaslangen

Liten oppsummering aktivitet og frivillig innsats 2019

Antall gjennomførte turer var i overkant av 70 i 2019. Antall «deltakerdager» (antall deltakere x antall dager for hver tur) har i 2019 vært på 436, mot 984 i 2018. Dette har flere årsaker, både at det

har vært færre turer og flere turer er blitt avlyst blant annet av dårlig være/fare for snøskred. Gjennomsnittlig antall deltakere har vært 11 deltakere pr. tur som er en ørliten nedgang fra 2018, hvor det var 12. Antall deltagere på enkeltturer har variert fra 1 til 70. Samlet dugnadsinnsats inklusive styrearbeid og administrasjon er for 2019 anslått til ca. 3920 timer mot ca. 4100 timer i 2018. Kremtoppjakten 2019 hadde ca 11000 (25721 i 2018) signert i bøkene og nærmere 160 har klart målet og sendt inn sine registreringer. Dette er riktignok en solid nedgang fra året før, men dette var noe vi hadde tatt med i betraktingen da vi valgte nye og mer ukjente topper.

Noen av turlederne som ble utdannet i mai 2019 har meldt interesse for å lede aktiviteter for ungdom i 2020. Aktiviteter som planlegges vil annonseres på facebook og på foreningens nettside så fort datoer er klare.

DNT Valdres Årsregnskap 2019

Framlagt resultatregnskap og balanse for regnskapsåret 2019 gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om økonomien i 2019 og stillingen ved regnskapsårets slutt. Det har ikke intruffet hendelser etter regnskapsårets slutt som endrer dette.

Årsregnskapet viser et overskudd på kr 133 443 og total egenkapital ved utgangen av året var på kr 779 265. Banksaldo pr. 31/12 var kr 943 889. Budsjettet var satt opp med et underskudd på kr 20 000. Resultatet er således kr 153 443 bedre enn budsjettet. Av dette skyldes ca. Kr 39 000 merinntekter, mens det var et mindreforbruk på vel kr 114 000 fordelt på en rekke ulike poster på budsjettet.

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift og styret er ikke i tvil om at denne forutsetningen er til stede. Økonomien er meget solid og gir godt rom for satsing på langsiktige tiltak som først forventes å gå i balanse/gi avkastning på lengre sikt. Det framlegges et forslag til en ordning med avsetning av midler til et eget fond for slike formål.

Regnskapet ligger som vedlegg.